

การปรับปรุงเหตุการณ์การเรียนรู้ วิชาเครื่องเสียง ด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวกของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ

นายธีระวัฒน์ แคนสี

แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

การปรับปรุงพฤติกรรมการเรียน วิชาเครื่องเสียง ด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวกของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

นายธีระวัฒน์ แคนสี

วิจัยในชั้นเรียนนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

คณะกรรมการตรวจสอบวิจัย

..... ประธานกรรมการ (ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ)
(ดร.ณัฐวรวัตรณ์ สุวรรณศรี)

..... กรรมการ (หัวหน้างานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์)
(นายสุทธิรักษ์ สิงห์วงศ์)

..... กรรมการ (ผู้ช่วยหัวหน้างานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์)
(น.ส.วรัญญา พรหมสาขา ณ สกลนคร)

..... กรรมการและที่ปรึกษา(รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ)
(นายพีระพงศ์ อนุวงศ์)

หัวข้อวิจัยในชั้นเรียน การปรับปรุงพฤติกรรมการเรียน วิชาเครื่องเสียง ด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวกของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

ผู้เขียน	นายธีระวัฒน์ แคนสี
หลักสูตร	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาวิชา	อิเล็กทรอนิกส์
แผนกวิชา	อิเล็กทรอนิกส์
ปีการศึกษา	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนวิชาเครื่องเสียง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ และเพื่อแก้ปัญหานักเรียนไม่ตั้งใจเรียน โดยใช้ด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวก ดังนี้ การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนตอบคำถามถูก การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาและการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ทุกคน รวมจำนวน 38 คน โดยครูผู้สอนทำการเสริมแรงโดยการให้คะแนนพิเศษสำหรับนักเรียนที่ตอบคำถามถูก นักเรียนที่ปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาและการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ ผลการวิจัยปรากฏว่า การปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนวิชาเครื่องเสียงด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวก ช่วยให้นักเรียนปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนของตนเองไปในทางที่ดี เห็นได้จากนักเรียนสนใจตอบคำถามมากขึ้น และตั้งใจปฏิบัติงานมากขึ้น

คำสำคัญ : การเสริมแรงทางบวก

การเสริมแรงทางบวก หมายถึง การให้สิ่งที่ต้องการเพื่อเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จาก ดร.ณัฐสุวรรธน์ สุวรรณศรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ นายพีระพงศ์ อนาวงศ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือวิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ นางอริยา อรุณศิริกุล รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ นายเกียรติศักดิ์ สุวรรณบุตร ตำแหน่ง หัวหน้าแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ

ขอขอบคุณ ดร.ณัฐสุวรรธน์ สุวรรณศรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ นายพีระพงศ์ อนาวงศ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือวิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ นางอริยา อรุณศิริกุล รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ นายเกียรติศักดิ์ สุวรรณบุตร ตำแหน่ง หัวหน้าแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ ที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ ขอขอบคุณครูแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ที่ให้คำแนะนำด้วยดีและนักเรียนที่ให้การร่วมมือในการเรียนการสอน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้การดูแล อบรมสั่งสอน ส่งเสริม และให้กำลังใจในการทำวิจัย ประโยชน์จากการวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบแต่บูพการีและครูอาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนมาด้วยดี

ธีระวัฒน์ แคนสี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
รายการตาราง	ง
รายการรูปประกอบ	จ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของงานวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	1
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	1
1.4 ประโยชน์และผลที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย	1
1.5 นิยามศัพท์	1
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2
2.1 การเสริมแรง	2
2.2 การเสริมแรงทางบวกในห้องเรียนและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียน	3
2.3 การเสริมแรงและการลงโทษ	6
3. วิธีดำเนินการ	10
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	10
3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	10
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	11
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	12
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	13
4. ผลการวิจัย	15
4.1 พฤติกรรมความตั้งใจเรียนของนักเรียน	15
4.2 บันทึกความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ	16
5. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	17
5.2 อภิปรายผล	17
5.3 ข้อเสนอแนะ	18
เอกสารอ้างอิง	

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
3.1	ตารางบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน	11
3.2	ตารางบันทึกความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ	11
4.1	ตารางสรุปพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	15
4.2	ตารางสรุปความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ	16

รายการรูปประกอบ

รูปที่		หน้า
2.1	การทดลองที่มีชื่อเสียงของ Skinner ชื่อ Skinner Box	6
2.2	แสดงการเสริมแรงพฤติกรรมและผลการเรียน	7
2.3	รูปแบบพฤติกรรมเสริมแรง	7

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของงานวิจัย

จากการปฏิบัติการสอนรายวิชา เครื่องเสียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 นั้น พบว่านักเรียนที่ปฏิบัติการสอนไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียน ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถพัฒนาด้านวิชาการให้ผ่านเกณฑ์ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 ได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นครูผู้สอนจึงได้ทำการคิดหาวิธีในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยการเสริมแรงทางบวก โดยมีวิธีการเสริมแรงดังนี้ การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนตอบคำถามถูก การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาและการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตั้งใจและมีส่วนร่วมในการเรียน
2. เพื่อปรับพฤติกรรมการเรียนวิชาเครื่องเสียงของนักเรียนให้มีความตั้งใจและมีส่วนร่วมในการเรียน

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

1. ใช้การเสริมแรงทางบวกดังนี้ การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนตอบคำถามถูก การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาและการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ
2. กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
3. ระยะเวลาในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

1.4 ประโยชน์และผลที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. สามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและมีส่วนร่วมในการเรียน
2. นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนวิชาเครื่องเสียงที่ดีมีความตั้งใจและมีส่วนร่วมในการเรียน

1.5 นิยามศัพท์

1. การเสริมแรงทางบวก หมายถึง การให้สิ่งที่ต้องการเพื่อเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การเสริมแรง

การเสริมแรง หมายถึง การทำให้ผู้ทำพฤติกรรมเกิดความพึงพอใจ เมื่อทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งแล้ว เพื่อให้ทำพฤติกรรมนั้นซ้ำ ๆ อีก เช่น เมื่อนักเรียนตอบคำถามถูกต้อง ครูให้รางวัล (นักเรียนพอใจ) นักเรียนจะตอบคำถามอีกหากครูถามคำถามครั้งต่อ ๆ ไป การทำให้ผู้ทำพฤติกรรมเกิดความพึงพอใจทำได้โดยให้ตัวเสริมแรง (Reinforcer) เมื่อทำพฤติกรรมแล้ว

ประเภทของการเสริมแรง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. การเสริมแรงบวก คือ การให้ตัวเสริมแรงบวก เมื่อทำพฤติกรรมที่กำหนด (ต้องการ) แล้ว เช่น ทำงานเสร็จแล้วได้รับค่าจ้าง ทำงานเป็นพฤติกรรมที่กำหนด เงินค่าจ้างเป็นตัวเสริมแรงบวก 2. การเสริมแรงลบ คือ การให้ตัวเสริมแรงลบ เมื่อทำพฤติกรรมที่กำหนด (ต้องการ) แล้ว เช่น เมื่ออยู่ในห้องที่อบอ้าวเราจะเปิดหน้าต่าง เปิดหน้าต่างเป็นพฤติกรรมที่กำหนด หายอบอ้าวเป็นตัวเสริมแรงลบ หรือนักเรียนที่ตอบคำถามครูจะถูกได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำรายงานมาส่ง เป็นต้น

การเสริมแรงทำได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1. เสริมแรงต่อเนื่อง คือเสริมแรงทุกครั้งที่ทำพฤติกรรมถูกต้อง เหมาะสมกับการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ 2. เสริมแรงเป็นบางครั้ง เหมาะสำหรับการรักษาพฤติกรรมที่เรียนรู้แล้วไว้ โดยไม่จำเป็นต้องมีการเสริมทุกครั้ง

เจ้าของทฤษฎี นี้คือ สกินเนอร์ (Skinner) กล่าวว่า ปฏิกริยาตอบสนองหนึ่งอาจไม่ใช่เนื่องมาจากสิ่งเร้าสิ่งเดียว สิ่งเร้าอื่นๆ ก็คงจะทำให้เกิดการตอบสนองเช่นเดียวกันได้ ถ้าได้มีการวางเงื่อนไขที่ถูกต้อง การนำทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพฤติกรรมมาใช้กับเทคโนโลยีการศึกษานี้จะใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนให้เข้ากับลักษณะดังต่อไปนี้คือ 1. การเรียนรู้เป็นขั้นเป็นตอน (Step by Step) 2. การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียน (Interaction) 3. การได้ทราบผลในการเรียนรู้ทันที (Feedback) 4. การได้รับการเสริมแรง (Reinforcement)

แนวคิดของสกินเนอร์นั้น นำมาใช้ในการสอนแบบสำเร็จรูป หรือการสอนแบบโปรแกรม (Program Inattention) สกินเนอร์เป็นผู้คิดบทเรียนโปรแกรมเป็นคนแรก

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการเสริมแรง การเสริมแรงทางบวกจะดีกว่าทางลบ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความใกล้ชิดระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง การเสริมแรงมีหลายวิธี อาจใช้วัตถุสิ่งของหรือถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกก็ได้ ที่สามารถสร้างบรรยากาศกระตุ้นให้ความพึงพอใจให้เกิดความสำเร็จหรือเครื่องบอกผลการกระทำว่าถูกผิด และอาจเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเสริมแรงต่อไป การเสริมแรงควรจะต้องให้สม่ำเสมอ นอกจากนั้นหลักการเสริมแรงยังทำให้สามารถปรับพฤติกรรมได้ ควรจะให้การเสริมแรงทันที ที่มีการตอบสนองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งควรเกิดขึ้นภายใน ประมาณ 10 วินาที ถ้าหากมีการตอบสนองที่ต้องการซ้ำหลายครั้งๆ ก็ควรเลือกให้มีการเสริมแรงเป็นบางครั้ง แทนที่จะเสริมแรงทุกครั้งไป

ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามลำดับจากง่ายไปยาก และเป็นตอนสั้นๆ ที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน

2.1.1 การให้ข้อมูลป้อนกลับ (Giving Feedback)

เป็นแนวทางหนึ่งในการใช้การเสริมแรงในการจัดการเรียนการสอน การให้ข้อมูลป้อนกลับ Giving Feedback หมายถึง คำหรือประโยคที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน ครูผู้สอนสามารถนำการให้ข้อมูลป้อนกลับไปใช้ ในการตรวจสอบการทำงานของนักเรียน หรือในขณะที่นักเรียนนำเสนองาน เป็นต้น ประโยชน์ของการให้ข้อมูลป้อนกลับ ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

แนวทางการนำการให้ข้อมูลป้อนกลับไปใช้ในชั้นเรียน ทำได้ด้วยการพูดหรือเขียนคำหรือประโยคที่เป็นการชื่นชม เพื่อช่วยให้นักเรียนชอบและปรับปรุงการเรียนรู้ของตน ประเภทของการให้ข้อมูลป้อนกลับ มี 1. ข้อมูลป้อนกลับเชิงบวก Positive Feedback 2. ข้อมูลป้อนกลับเชิงลบ Negative Feedback การให้ข้อมูลป้อนกลับเชิงลบอาจลดแรงจูงใจของนักเรียน ดังนั้นผู้สอนควรเปลี่ยนไปใช้การให้ข้อมูลป้อนกลับเชิงบวกแทน

ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดด้านการเสริมแรงโดยการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Giving Feedback) ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าตะคร้อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน ทำการสอนตามแผนการสอนระยะเวลา 60 นาที และเก็บข้อมูลโดยการสังเกตบรรยากาศการเรียนรู้และให้นักเรียนตอบแบบสอบถามหลังการเรียน พบว่านักเรียนมีความสุขสนุกสนาน มีความตื่นตัวและมีความสุขในการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์เพิ่มมากขึ้น นักเรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนอยากเรียนเช่นนี้ทุกวัน เพราะชอบครู ต้องการให้ครูมาสอนอีกเพราะเป็นการสอนที่ไม่เครียด ต้องการให้ครูมาสอนอีกเพราะชอบการเล่นเกมที่ใช้ความคิด ชอบการออกเสียงภาษาอังกฤษ ชอบการเรียนที่มีการเล่นและการแข่งขัน ชอบการฟังภาษาอังกฤษ ชอบความตลกและอารมณ์ขันของครู

จะเห็นได้ว่าการให้การเสริมแรง การชมและการให้ข้อมูลป้อนกลับช่วยส่งเสริมให้บรรยากาศการเรียนการสอนมีความสุขสนุกสนาน นักเรียนมีความสุขในการเรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดี และพัฒนาไปถึงขั้นสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ยังพบว่า องค์ประกอบอื่นๆก็สามารถนำมาใช้เป็นการเสริมแรงได้ เช่น กิจกรรมการแข่งขัน เกมต่างๆ กิจกรรมที่เน้นทักษะการคิด อารมณ์ขัน และความตลกของผู้สอน และบรรยากาศการเรียนการสอนที่ไม่เคร่งเครียดจนเกินไป เป็นต้น

2.2 การเสริมแรงเชิงบวกในห้องเรียนและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียน

เมื่อพูดถึงการเสริมแรงเชิงบวกกับการปรับเปลี่ยน และพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนแล้วนั้น การเข้าใจหลักการของการเสริมแรงเชิงบวกเพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอให้เกิดผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจ และมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงได้แน่นอน ดังนั้น ความเข้าใจหลักการการเสริมแรงเชิงบวกจึงควรมาพร้อมทั้งแผนงาน แนวทาง ขั้นตอน กระบวนการ หรือวิธีการที่จะนำการเสริมแรงเชิงบวกไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะแตกต่างกันไปให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม

2.2.1 เทคนิคการเสริมแรงเชิงบวกในห้องเรียนการปรับพฤติกรรมและพัฒนาการเรียนรู้

การเสริมแรงเชิงบวกเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในฐานะวิธีการอบรมเลี้ยงดูรวมทั้งปรับพฤติกรรมเด็กที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งย่น แม้ว่าอายุติกระบวนการเสริมแรงเชิงบวกไปแล้วก็

ตาม การศึกษาเกี่ยวกับการใช้การเสริมแรงเชิงบวกในห้องเรียน พบว่าช่วยปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้เหมาะสมกับช่วงวัย มีทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และมารยาททางสังคมที่ดีมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่มักพบได้บ่อยครั้ง ในการใช้การเสริมแรงเชิงบวกในห้องเรียน ได้แก่ การใช้ดาว เป็นสัญลักษณ์แทนการชื่นชมหรือแทนรางวัลของการทำดี การกระตุ้นให้นักเรียนระมัดระวังเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนทำสิ่งที่ดีแสดงพฤติกรรมที่ดี หรือแม้แต่การใช้ลูกอม ขนม รวมทั้งการเลือกใช้สติ๊กเกอร์สี และสติ๊กเกอร์รูปร่างลักษณะต่างๆ เพื่อแสดงออกถึงการชมเชย ยกย่อง ให้กำลังใจนักเรียนในการทำพฤติกรรมที่ดีต่อไป เป็นต้น

การเสริมแรงเชิงบวกช่วยให้การจัดการบรรยากาศชั้นเรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม หลีกเลี่ยงแรงกดดัน หรือความเครียดอันจากอิทธิพลด้านลบของพฤติกรรมกลุ่ม เช่น การโดนล้อหรือรังแกด้วยคำพูด และร่างกายให้เกิดความอับอาย ทำให้ไม่กล้าแสดงออกหรือกระทำในสิ่งที่ถูกต้องได้ เป็นต้น University of Minnesota's College of Education and Human Development (2016) ได้นำเสนอแนวทาง และเทคนิคการเสริมแรงเชิงบวกให้ครูผู้สอนผู้อบรม และพัฒนานักเรียนสามารถนำไปใช้ปรับพฤติกรรม และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

การใช้การเสริมแรงเชิงบวกให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีมีประสิทธิภาพ จะต้องคำนึงถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การนำไปใช้ ซึ่งก็คือช่วงเวลาหลังจากครูได้ทำการสังเกต และมีข้อมูลด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่เพียงพอ เข้าใจสาเหตุ และแนวโน้มของนักเรียนแต่ละคนในการเลือกแสดงพฤติกรรม หลังจากนั้นจึงเริ่มตั้งคำถามชวนคิด และขอความคิดเห็นจากนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่ดีที่เหมาะสมในมุมมองของพวกเขา สามารถต่อยอดนำไปสู่การพูดคุยเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ดีที่เป็นที่ยอมรับในสังคมเพื่อนำเสนอตัวอย่างที่เหมาะสมให้แก่ นักเรียน รวมทั้งข้อดีข้อเสียของการแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม และนำเสนอแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตัวเองให้ดียิ่งขึ้น

ครูจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างข้อตกลงร่วมกันภายในห้องเรียนเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของนักเรียนทุกคน ในการระมัดระวังพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของตนเอง ปรับใช้วิธีการเสริมแรงเชิงบวกเพื่อสนับสนุน และแนะนำแนวทางให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ทำการติดตาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นรวมทั้งให้กำลังใจกับความพยายามของนักเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองในท้ายที่สุด หลังจากใช้วิธีการเสริมแรงเชิงบวกใดๆ ไปแล้วก็ตาม ครูจะต้องทำการประเมินผลว่าวิธีการที่ได้ใช้ไปแล้วนั้นก่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ต้องการหรือไม่ ผลลัพธ์ที่ได้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมก่อน และหลังการใช้วิธีการเสริมแรงเชิงบวก ถ้าได้ผลที่ไม่น่าพึงพอใจจะต้องปรับแก้ที่จุดไหน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การเสริมแรงเชิงบวกในห้องเรียนให้ประสบผลสำเร็จเริ่มจากความเข้าใจลักษณะนิสัยและข้อมูลสำคัญพื้นฐานของนักเรียนตนเองนำมาสู่การวางแผนการใช้วิธีการเสริมแรงที่เหมาะสม การสื่อสารที่ชัดเจน รักษาคำสัญญาที่จะให้รางวัลเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ดีเป็นที่น่าพึงพอใจตามที่ได้ตกลงกันไว้ ควบคู่กับการใช้การเสริมแรงหรือการจัดบรรยากาศทางสังคมภายในห้องเรียน เปิดโอกาสให้เพื่อนนักเรียนเสนอชื่อเพื่อนร่วมห้องที่มีพัฒนาการด้านพฤติกรรมที่โดดเด่น ยิ่งไปกว่านั้น วิธีการเสริมแรงเชิงบวกที่เหมาะสมกับช่วงวัย เช่น การใช้สติ๊กเกอร์ได้ผลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา แต่ไม่ได้ผลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เป็นต้น ก็ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเสริมแรงเชิงบวกเช่นกัน อย่างไรก็ตาม การใช้วิธีการเสริมแรงเชิงบวกก็มีสิ่งที่จะต้องระวังในการนำไปใช้เช่นกัน ได้แก่ การใช้วิธีการเสริมแรงหลากหลายวิธีเกินไปในการปรับพฤติกรรมเพียงหนึ่งพฤติกรรมซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความสับสน

พยายามหลีกเลี่ยงรางวัลที่กินได้รวมทั้งรางวัลที่ไม่น่าดึงดูดใจมากพอ เมื่อระยะเวลาผ่านไปนักเรียนจะรู้สึกเบื่อได้ง่าย เป็นต้น

2.2.2 ติดตามและพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน ด้วยตารางบันทึกการเสริมแรงเชิงบวก

ตารางบันทึกการเสริมแรงเชิงบวก คือตารางที่ครูใช้บันทึกวิธีการหรือสิ่งที่ใช้เสริมแรงทางบวกไปแล้ว รวมทั้งวิธีการหรือสิ่งที่ตั้งใจจะใช้เพื่อเสริมแรงเชิงบวกแก่นักเรียนในอนาคตตามลำดับ ทั้งนี้หลักการสำคัญของการบันทึกตารางเสริมแรงเชิงบวกสามารถทำได้ 5 วิธีการ ดังนี้

1. พยายามใช้การเสริมแรงเชิงบวกอย่างต่อเนื่องกับทุก ๆ พฤติกรรมและทุกสถานการณ์ที่เอื้ออำนวย

2. การกำหนดจำนวนครั้งอย่างตายตัวของการกระทำหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนเพื่อที่จะได้รับการเสริมแรงเชิงบวก เช่น บอกนักเรียนว่าจะให้รางวัลถ้าหากทำงานส่งตรงเวลาครบ 3 ครั้ง เป็นต้น

3. การกำหนดระยะเวลาที่ตายตัวของการกระทำหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนเพื่อที่จะได้รับการเสริมแรงเชิงบวก เช่น บอกนักเรียนว่าจะให้รางวัลถ้าหากทำงานส่งตรงเวลาตลอดระยะเวลา 3 อาทิตย์ เป็นต้น

4. การกำหนดจำนวนครั้งของการกระทำหรือพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสมอย่างยืดหยุ่นไม่ตายตัวนัก เช่น การให้รางวัลแก่นักเรียนหากทำงานส่งตรงเวลาเป็นครั้งที่ 2 หลังจากนั้นก็ทิ้งช่วงไปให้รางวัลในครั้งที่ 5 หรือ 6 ครั้งต่อไปเมื่อส่งงานตรงเวลาเป็นครั้งที่ 7 เป็นต้น การให้รางวัลโดยไม่กำหนดจำนวนที่ทำได้จะช่วยให้ช่วยลดการแสดงพฤติกรรมดีเพื่อรางวัลเพียงอย่างเดียว นักเรียนไม่สามารถคาดเดาได้ว่าการทำดีในครั้งใดจะได้รางวัลตอบแทนบ้าง นักเรียนก็มีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมดีเหล่านั้นต่อไปเรื่อย ๆ จนกลายเป็นอุปนิสัยโดยไม่ยึดติดกับรางวัลหรือผลตอบแทนอีกต่อไป

5. การกำหนดช่วงระยะเวลาของการให้รางวัลหรือการเสริมแรงเชิงบวกแก่การกระทำหรือพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสมอย่างยืดหยุ่น ด้วยเหตุผลเดียวกับหลักการข้อที่ 4 ซึ่งจากเดิมเคยกำหนดระยะเวลาของการให้รางวัลในการกระทำดีไว้ 3 อาทิตย์ ก็เปลี่ยนเป็น 1 อาทิตย์บ้าง หลังจากนั้นก็เพิ่มเป็น 2 อาทิตย์ เป็นต้น

การทำตารางบันทึกว่าด้วยแนวทาง และวิธีการเสริมแรงเชิงบวกที่ครูเตรียมการและวางแผนจะนำไปปฏิบัติเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนในทางที่ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดได้นั้นจะต้องคำนึงถึงการปรับมุมมอง ปรับบริบทสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับการแสดงออกทางพฤติกรรมของนักเรียนควบคู่กันไปด้วย ในทางกลับกันการตั้งหรือกำหนดขั้นตอนการเสริมแรง รวมทั้งการให้รางวัลอย่างตายตัว ขาดความยืดหยุ่นและไม่แปรผันตามสถานการณ์นั้น อาจไม่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพเท่าที่ควรในการนำมาปรับพฤติกรรมของคนที่มีความรู้ ความรู้สึก ความนึกคิดที่ซับซ้อน ยิ่งไปกว่านั้นอาจส่งผลในทางตรงกันข้าม โดยที่นักเรียนจะเรียนรู้และแสดงพฤติกรรมดีเพื่อให้ได้รางวัลหรือการเสริมแรงเชิงบวกแทน

หลังจากครูผู้สอนได้ทำการบันทึกวิธีการ และเทคนิคที่ใช้ในการเสริมแรงเชิงบวกและติดตามผลพฤติกรรมของนักเรียนมาสู่ระยะหนึ่งแล้วนั้น การนำเสนอพัฒนาการพฤติกรรมที่ดีของนักเรียนให้พวกเขาทราบและรับรู้ว่าเป็นรูปธรรมก็เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับพฤติกรรม เช่น การใช้จดหมาย การ์ด บัตรสะสมคะแนน เป็นสื่อลับที่แจกให้นักเรียนรายบุคคลซึ่งในสื่อเหล่านั้นจะแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านพฤติกรรมและความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพยายามของนักเรียนแต่ละคน รวมทั้ง

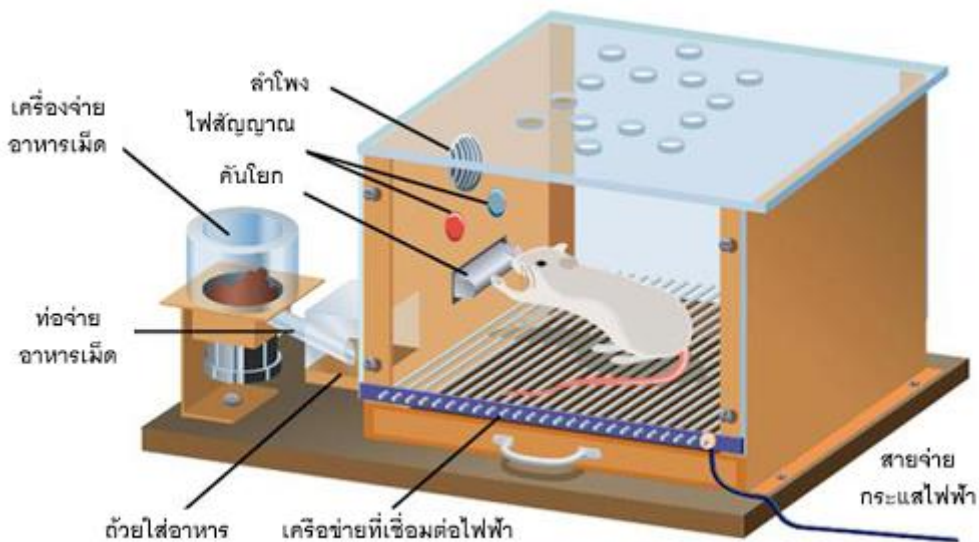
สิ่งที่ครูรู้สึกชื่นชมและคาดหวังเพิ่มเติม เมื่อนักเรียนได้รับรู้ความคิดเห็น รับรู้ความใส่ใจและรู้สึกได้รับการยอมรับจากครูมากยิ่งขึ้นนั้นจะช่วยสร้างความเชื่อมั่น มั่นใจในการปฏิบัติตนในทางที่เหมาะสมต่อไป

2.3 การเสริมแรงและการลงโทษ (B.F.Skinner)

ทุกท่านอาจคุ้นเคยกับการเสริมแรง และการลงโทษอยู่บ้าง เป็นแนวคิดที่ประยุกต์ใช้ไม่ว่าจะทำงาน การเรียน การปฏิสัมพันธ์ ล้วนมีการเสริมแรงและการลงโทษอยู่รอบ ๆ เสมอ ซึ่งบางที่เราเสริมแรงหรือลงโทษกันและกันโดยไม่ได้ตั้งใจ เช่น การชมเชยลูกเวลาทำความดี การให้ของขวัญแฟน การที่ครูลงโทษนักเรียน การให้โบนัสของเจ้านาย หรือค่าตอบแทนพิเศษอื่น ๆ ฯลฯ

การเสริมแรงและการลงโทษเป็นทฤษฎีการวางเงื่อนไขด้วยการกระทำ (Operant Conditioning Theory) ของนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน Burrhus Skinner เป็นนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม เขาเชื่อว่า"ถ้าคุณให้รางวัลหรือลงโทษอย่างเหมาะสม คุณจะสามารทำให้ผู้อื่นเกิดพฤติกรรมตามที่ต้องการได้"

Skinner ให้ความสนใจกับผลกรรม (Consequences) 2 ประเภท ได้แก่ ผลกรรมที่เป็นตัวเสริมแรง (Reinforcement) ที่ทำให้พฤติกรรมที่บุคคลกระทำอยู่นั้นมีอัตราเพิ่มขึ้น ในขณะที่ผลกรรมที่เป็นตัวลงโทษ (Punishment) ที่ทำให้พฤติกรรมที่บุคคลกระทำนั้นจะลดลงหรือยุติลง กล่าวคือ หากเราได้รับแรงเสริมพฤติกรรมที่เรากำลังแสดงอยู่นั้นจะมีอัตราที่เพิ่มขึ้น เช่น นักเรียนแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน คุณครูจึงให้ขนมนักเรียน นักเรียนจึงแสดงความคิดเห็นเพิ่มมากขึ้นในห้องเรียน ในทางตรงกันข้ามหากเราได้รับการลงโทษพฤติกรรมที่เรากระทำจะลดลงหรือยุติลง เช่น นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยใช้คำหยาบในห้องเรียน คุณครูจึงดุนักเรียน ทำให้นักเรียนยุติการแสดงความคิดเห็นอย่างหยาบคายในห้องเรียน

รูปที่ 2.1 การทดลองที่มีชื่อเสียงของ Skinner ชื่อ Skinner's Box

ลักษณะของกล่องจะเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยม มีคันโยก และหลอดไฟอยู่เหนือคันโยก โดยนักวิจัยจะคอยสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับหนูขาว เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งที่หนูหิวอย่างมาก จนวิ่งวนไปวนมา เขี่ยสิ่งต่าง ๆ ภายในกล่องเพื่อหาทางออกไป จนในที่สุดหนูเอามือไปแตะกับคันโยกในขณะหลอดไฟสว่าง จากนั้นอาหารจะตกลงมาจากท่อจ่าย (มีกลไกเชื่อมระหว่างคันโยกกับเครื่องจ่ายอาหารเม็ด)

เมื่อเวลาผ่านไปจนหนูหิวอีกครั้งก็จะวิ่งวนไปวนมาจนมือไปโดนอีกครั้งหนึ่ง สักพักมันจะเรียนรู้ว่าการแตะที่คันโยกนี้อาหารจะตกลงมาโดยใช้เวลาน้อยลงเรื่อย ๆ สิ่งนี้เรียกว่าการเสริมแรง (Reinforcement) แต่ในขณะเดียวกันถ้าหนูแตะคันโยกขณะที่ไฟสีแดงสว่างอยู่ จะมีกระแสไฟฟ้าอ่อนมาช็อต ทำให้หนูเรียนรู้ว่าไม่ควรแตะคันโยกอันนี้ระหว่างที่ไฟสีแดงสว่างอยู่ (Punishment)

ทฤษฎีนี้มีประโยชน์ในการอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ และมีหลักการประยุกต์ใช้ที่มีประโยชน์หลายอย่าง ซึ่งหลักการของทฤษฎีนี้คือ พฤติกรรมของบุคคลเป็นผลพวงมาจากปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากผลกระทบที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น อธิบายให้เข้าใจง่าย ๆ คือ มนุษย์เรามีวงจรนิสัยอยู่ โดยจะยกตัวอย่างกรณีอาจารย์และนักศึกษา

รูปที่ 2.2 แสดงการเสริมแรงพฤติกรรมและผลการเรียน

เมื่อนักศึกษาได้รับคำชม หรืออยู่ในสภาพแวดล้อมที่ทุกคนชื่นชมกัน (Antecedent) ย่อมทำให้เขาตั้งใจเรียน (Behavior) และสุดท้ายเขาจะได้ผลกรรม (Consequences) คือเกรด A ดังนั้นการจะทำให้ นักศึกษาได้ A อย่างต่อเนื่องอาจารย์สามารถชมเชยให้นักศึกษาตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง จนพฤติกรรมตั้งใจเรียนกลายเป็นนิสัยของนักเรียน กล่าวคือ สภาพแวดล้อมทำให้เกิด พฤติกรรม และตามมาด้วยผลกรรม การจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จะต้องเสริมแรงที่ผลกรรมทำให้พฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มมากขึ้น

การแสดงพฤติกรรมของบุคคลจะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมหรือสิ่งกระตุ้น มีทั้งพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (พฤติกรรมที่ต้องการ) และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (พฤติกรรมที่ไม่ต้องการ) โดยสามารถปรับ ให้ลด เพิ่ม หรือยุติ ด้วยการเสริมแรงและการลงโทษ ซึ่งแบ่งออกเป็นหลายรูปแบบดังตารางต่อไปนี้

	สิ่งที่ ไม่ชอบ	สิ่งที่ ชอบ
ให้ +	ลงโทษทาง + (ให้สิ่งที่ไม่ชอบ)	เสริมแรงทาง + (ให้สิ่งที่ชอบ)
ถอน -	เสริมแรงทาง - (ถอนสิ่งที่ไม่ชอบ)	ลงโทษทาง - (ถอนสิ่งที่ชอบ)

รูปที่ 2.3 รูปแบบพฤติกรรมเสริมแรง

การลงโทษทาง + (การให้สิ่งที่ไม่ชอบ) เป็นการให้สิ่งที่ไม่พึงประสงค์ (ไม่ชอบ) แก่เป้าหมาย เมื่อเขาแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมา เช่น นักเรียนพูดหยาบคายในห้องเรียน คุณครูจึงลงโทษด้วยการตำหนิ การลงโทษทางบวก จะทำให้พฤติกรรมที่เราไม่ชอบนั้นลดลงหรือยุติไป

การเสริมแรงทาง + (การให้สิ่งที่ดี) เป็นการให้สิ่งที่ดีที่พึงประสงค์ (ชอบ) แก่เป้าหมาย เมื่อเขาแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ออกมา เช่น คุณครูพูดชมเชย หรือให้ขนมแก่นักเรียน เมื่อนักเรียนแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน การเสริมแรงทางบวกจะไปกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรม (ที่เราให้รางวัลไป) ออกมามากขึ้น

การเสริมแรงทาง - (การถอนสิ่งที่ไม่ชอบ) เป็นการถอนสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ (ไม่ชอบ) ออกไป เมื่อเขาแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ออกมา เช่น คุณพ่อลดเวลาการทำความสะดวกสบายบ้านให้ลูก เนื่องจากลูกขยันทำการบ้าน การเสริมแรงทางลบโดยการเอาสิ่งที่ไม่ชอบออกไป จะไปกระตุ้นให้ลูกแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ออกมา อย่างไรก็ตามเวลานำไปใช้จะต้องให้เขาเรียนรู้เองว่า หากเขาใช้เวลาทำการบ้าน เรียนรู้ อ่านหนังสือมากขึ้น เวลาในการทำความสะดวกสบายบ้านจะลดลง

การลงโทษทาง - (การถอนสิ่งที่ดี) เป็นการที่เราถอนสิ่งที่ดีที่เป้าหมายพึงประสงค์ (ชอบ) ออกไป เมื่อเขาแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมา เช่น นักเรียนเล่น Smart Phone ในห้องเรียน คุณครูจึงยึดเอาไปเก็บไว้จนหมดคาบเรียน การลงโทษทางลบ จะไปกระตุ้นให้นักเรียนยุติหรือลดการเล่น Smart Phone ในคาบนั้น

อย่างไรก็ตาม Daniel Kahneman ได้กล่าวว่า "การให้รางวัลเมื่อทำผลงานได้ดีขึ้น ถือเป็นวิธีที่ใช้ได้ผลกว่าการลงโทษเมื่อทำผิดพลาด" สอดคล้องกับเจ้าของแนวคิดอย่าง Skinner ที่แม้ว่าจะผ่านมากกว่าครึ่งศตวรรษ เขาก็ยังบอกว่าการเสริมแรงให้ผลดีมากกว่าการลงโทษ เนื่องจากเวลาที่ทำโทษเป้าหมายของเรา จะมีพฤติกรรมต่อต้าน ซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ และประสบการณ์ในอดีตของเขา เช่น นักเรียนอาจจะประสบการณ์ด้านลบในวัยเด็ก จากครอบครัวที่ชอบทำโทษ ตำหนิ ทำให้เขาต่อต้านคุณครู เวลาทำโทษ หรือเด็กบางคนอาจจะเป็นโรคออทิสติก จึงทำให้เขาจัดการอารมณ์ไม่เก่ง เมื่อโดนคุณครูตำหนิ จึงแสดงออกต่อต้านออกมารุนแรง

อีกทั้งเวลาที่เด็กบางคนทำได้ดีมาก เราจึงให้คำชมแต่เมื่อคาบเรียนต่อไปเด็กคนนี้ก็กลับไม่ได้ทำได้ดีเท่าเดิม เราไม่ควรจะกังวล เพราะแสดงว่านักเรียนคนนี้ก็กำลังถอยกลับไปยังค่าเฉลี่ย (Regression to the mean) กล่าวคือเมื่อวานเด็กคนนี้อาจจะโชคดีที่คำถามเป็นเรื่องที่เขาถนัด เขาจึงตอบได้ แต่พอมาอีกเรื่องหนึ่งที่เขาไม่ถนัด เขาจึงตอบได้น้อยลง

ยกตัวอย่างผู้ฝึกนักเรียนการบินที่บอกกับ Daniel Kahneman ในระหว่างที่สอนจิตวิทยาที่กองทัพอากาศว่า "ผมกล่าวชมนักเรียนหลายต่อหลายครั้งเมื่อพวกเขาสามารถใช้ท่าบินผาดโผนบางท่าได้อย่างสมบูรณ์แบบ แต่ครั้งต่อไปที่พวกเขาพยายามบินผาดโผนด้วยท่าเดิมพวกเขาก็จะทำได้แยกลง ในทางกลับกัน บางครั้งเมื่อผมตะคอกใส่นักเรียนที่ทำผลงานได้แย่ และส่วนใหญ่ครั้งต่อไปพวกเขาก็กลับทำผลงานได้ดีขึ้น"

Kahneman ให้ความเห็นว่า "โดยปกติแล้วผู้ฝึกสอนจะกล่าวชมเฉพาะนักเรียนที่ทำผลงานได้ดีกว่าค่าเฉลี่ยพอสมควรแต่นักเรียนคนดังกล่าวอาจแค่โชคดีในครั้งนั้น และมีแนวโน้มที่จะทำผลงานได้แย่ลงอยู่แล้วไม่ว่าจะถูกชมหรือไม่ก็ตาม ในทำนองเดียวกัน ผู้ฝึกสอนจะตะคอกใส่นักเรียนเวลาที่พวกเขาทำผลงานได้แย่ แต่นักเรียนมีแนวโน้มที่จะทำผลงานได้ดีขึ้นอยู่แล้ว ไม่ว่าผู้สอนจะท้ออย่างไรกับพวกเขาก็ตาม

กล่าวคือ หากนักเรียนทำผลงานในครั้งนี้ได้แย่ พวกเขาจะทำผลงานได้ดีขึ้นในครั้งถัดไป แต่หากพวกเขาทำผลงานในครั้งนี้ได้ดี ครั้งถัดไปก็มักจะทำผลงานได้แย่ลง โดยที่การชื่นชมหรือลงโทษไม่มีส่วน

เกี่ยวข้อใด ๆ เลย ผู้คนมักเข้าใจผิดในเรื่องนี้ และใจร้อนตัดสินว่าการปรับพฤติกรรมของตนเองประสบความสำเร็จแล้ว ทั้ง ๆ ที่ในความจริงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใดก็ตามจำเป็นต้องใช้เวลา และการชื่นชมที่นั่นจะต้องชมที่ความพยายาม มิใช่ชมที่ความสำเร็จ เพราะว่ามันจะเปรียบเทียบกับผู้อื่นอัตโนมัติ หากเราได้รับคำชมแต่เพื่อนรอบ ๆ ตัวทำได้ดีกว่า เราก็จะรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจว่าทำไมตนเองถึงทำได้แย่กว่า แต่หากชื่นชมเขาเพราะความพยายาม เขาก็จะพยายามมากขึ้นไปอีก ดังนั้นการเสริมแรงและการลงโทษจึงมีความซับซ้อน ต้องอาศัยการสังเกตและการเข้าใจบุคคลที่เราจะนำไปใช้ให้ดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การปรับปรุงพฤติกรรมการเรียน วิชาเครื่องเสียง ด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวกของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ได้ดำเนินการโดยกระบวนการทางสถิติ คือการกำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ตารางบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน เมื่อใช้การเสริมแรงทางบวก โดยวิธีการดังนี้ การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาและการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ และ ตารางบันทึกความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเครื่องมือในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่ครูสอน และเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนอีกด้วย
2. ครูผู้สอนเข้าสู่เนื้อหาสาระการเรียน สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน หากนักเรียนไม่สนใจในการเรียนครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าในระหว่างเรียนจะมีการตอบคำถามและมีคะแนนพิเศษสำหรับนักเรียนที่สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน
3. เมื่อเรียนตอบคำถามถูกครูให้คะแนนพิเศษแก่นักเรียนทุกคนที่ตอบคำถามถูก และให้กำลังใจนักเรียนที่ตอบคำถามยังไม่ถูกต้องรวมไปถึงนักเรียนที่ยังไม่ตอบคำถาม
4. เมื่อมีการมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติงาน ครูแจ้งนักเรียนให้ทราบว่าหากนักเรียนสามารถทำงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดและถูกต้องเรียบร้อย จะเพิ่มคะแนนพิเศษให้อีก
5. ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนและการปฏิบัติงานของนักเรียน บันทึกผลในตารางบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ในรายวิชาเครื่องเสียง รหัสวิชา 20105-2011 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 รวมจำนวน 38 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ตารางที่ 3.1 ตารางบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

ตารางบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝ้อ ที่เรียนในรายวิชาเครื่องเสียง รหัสวิชา 20105-2011 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ตารางที่ 3.1 ตารางบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

ลำดับ	วิธีการเสริมแรง	ระดับพฤติกรรมความตั้งใจเรียน				
		5	4	3	2	1
1	การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง					
2	การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด					
3	การให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ					

3.3.2 ตารางที่ 3.2 ตารางบันทึกความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางบันทึกความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อตารางบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝ้อ ที่เรียนในรายวิชาเครื่องเสียง รหัสวิชา 20105-2011 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ตารางที่ 3.2 ตารางบันทึกความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	วิธีการเสริมแรง	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง					
2	การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด					
3	การให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ					

3.3.3 เกณฑ์ในการประเมินระดับพฤติกรรมความตั้งใจเรียนของนักเรียน

เกณฑ์ในการประเมินระดับพฤติกรรมความตั้งใจเรียนของนักเรียนต่อตารางบันทึกพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ที่เรียนในรายวิชาเครื่องเสียง รหัสวิชา 20105-2011 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยเกณฑ์ในการให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือตั้งใจเรียนมากที่สุด ตั้งใจเรียนมาก ตั้งใจเรียนปานกลาง ตั้งใจเรียนน้อยและตั้งใจเรียนน้อยที่สุด

ระดับความตั้งใจเรียน	ระดับคะแนน
ตั้งใจเรียนมากที่สุด	5
ตั้งใจเรียนมาก	4
ตั้งใจเรียนปานกลาง	3
ตั้งใจเรียนน้อย	2
ตั้งใจเรียนน้อยที่สุด	1

3.3.4 เกณฑ์ในการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ในการประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อวิธีการเสริมแรงทางบวกเพื่อปรับพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ที่เรียนในรายวิชาเครื่องเสียง รหัสวิชา 20105-2011 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยเกณฑ์ในการให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือพึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อยและพึงพอใจน้อยที่สุด

ระดับความพึงพอใจ	ระดับคะแนน
พึงพอใจมากที่สุด	5
พึงพอใจมาก	4
พึงพอใจปานกลาง	3
พึงพอใจน้อย	2
พึงพอใจน้อยที่สุด	1

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ที่เรียนในรายวิชาเครื่องเสียง รหัสวิชา 20105-2011 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

3.4.2 ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่ครูสอน และเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนอีกด้วย
2. ครูผู้สอนเข้าสู่เนื้อหาสาระการเรียนรู้ สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน หากนักเรียนไม่สนใจในการเรียนครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าในระหว่างเรียนจะมีการตอบคำถามและมีคะแนนพิเศษสำหรับนักเรียนที่สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน
3. เมื่อเรียนตอบคำถามถูกครูให้คะแนนพิเศษแก่นักเรียนทุกคนที่ตอบคำถามถูก และให้กำลังใจนักเรียนที่ตอบคำถามยังไม่ถูกต้องรวมไปถึงนักเรียนที่ยังไม่ตอบคำถาม
4. เมื่อมีการมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติงาน ครูแจ้งนักเรียนให้ทราบว่าหากนักเรียนสามารถทำงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดและถูกต้องเรียบร้อย จะเพิ่มคะแนนพิเศษให้อีก
5. ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนและการปฏิบัติงานของนักเรียน บันทึกผลในตารางบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความพอใจระดับ มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความพอใจระดับ มาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความพอใจระดับ ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความพอใจระดับ น้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความพอใจระดับ น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ยหรือค่าเฉลี่ยเลขคณิต

\sum = ผลรวม

f = ความถี่

X = ข้อมูลแต่ละคน

$\sum fX$ = ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณกับข้อมูลแต่ละคน

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

X = ข้อมูลแต่ละตัว

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การเสริมแรงทางบวกด้วยวิธีการให้คะแนนพิเศษ เมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนทำงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด และการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ สามารถกระตุ้นให้นักเรียนตั้งใจเรียน เมื่อนักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนประกอบกับการที่ครูใช้วิธีการเสริมแรงทางบวกอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่องจนเป็นพฤติกรรมติดตัวนักเรียน

4.1 พฤติกรรมความตั้งใจเรียนของนักเรียน

จากการวิจัยพบว่านักเรียนมีความตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามตารางที่ 4.1 ตารางการบันทึกพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเฉลี่ย

ตารางที่ 4.1 ตารางการสรุปพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนตัวอย่าง

ลำดับ	วิธีการเสริมแรง	ระดับพฤติกรรมความตั้งใจเรียน		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง	4.20	0.68	มาก
2	การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด	4.25	0.71	มาก
3	การให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ	3.90	0.72	มาก
สรุป		4.11	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.1 ปรากฏว่าการเสริมแรงทางบวก โดยวิธีการเสริมแรงทั้ง 3 แบบ สามารถช่วยปรับพฤติกรรมนักเรียนรายวิชาเครื่องเสียง รหัสวิชา 20105-2011 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ของกลุ่มตัวอย่าง ให้สนใจและมีส่วนร่วมในการเรียน อยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ด้านที่มีผลต่อการปรับพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างสูงสุด คือ ด้านการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 รองลงมาคือ ด้านการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และด้านสุดท้ายคือ ด้านการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

4.2 บันทึความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ

จากการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ผลการประเมินเป็นไปตามตารางที่ 4.1 ตารางบันทึกความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อวิธีการเสริมแรงทางบวกเพื่อปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ที่เรียนในรายวิชาเครื่องเสียง รหัสวิชา 20105-2011 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ตารางที่ 4.2 ตารางสรุปความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	วิธีการเสริมแรง	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง	4.33	0.58	มาก
2	การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด	4	0	มาก
3	การให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ	3.67	0.58	มาก
สรุป		4	0.5	มาก

จากตารางที่ 4.2 ปรากฏว่าระดับความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อวิธีการเสริมแรงทั้ง 3 แบบ พบว่า อยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 รองลงมาคือ ด้านการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 และด้านสุดท้ายคือ ด้านการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวก โดยการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง การให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนทำงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดและการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝ่อ ที่เรียนรายวิชา เครื่องเสียง รหัส 20105-2011 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผลการวิจัยอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ด้านที่มีผลต่อการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างสูงสุด คือ ด้านการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 รองลงมาคือ ด้านการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และด้านสุดท้ายคือ ด้านการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

ด้านความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อวิธีการเสริมแรงทางบวกที่ผู้วิจัยใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย พบว่าระดับความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ วิธีการเสริมแรงทั้ง 3 แบบ พบว่า อยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 รองลงมาคือ ด้านการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 และด้านสุดท้ายคือ ด้านการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า การปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนรู้ วิชาเครื่องเสียง ด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวกของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝ่อ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 อยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ด้านที่มีผลต่อการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างสูงสุด คือ ด้านการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 เนื่องจากนักเรียนต้องการคะแนนพิเศษ ด้านที่มีผลต่อการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือ ด้านการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 เนื่องจากการให้คำชมเชยจะได้ผลดีที่สุดกับวัยเด็ก ส่วนการวิจัยในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่น วิธีการชมเชยจึงได้ผลน้อยลง

ด้านความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อวิธีการเสริมแรงทางบวกที่ผู้วิจัยใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย พบว่าระดับความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ วิธีการเสริมแรงทั้ง 3 แบบ พบว่า อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าผู้เรียนต้องการคะแนนเพื่อให้ได้ผลการเรียนสูงๆ ส่วนด้านที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ด้านด้านการให้คำชมเชยร่วมกับการให้กำลังใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่น ดังนั้นการเสริมแรงในวิธีการให้คำชมเชยจะมีผลต่อกลุ่มวัยรุ่นน้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับวัยเด็ก เมื่อพิจารณาแล้ววิธีการเสริมแรงโดยการให้คำชมเชยจึงได้ผลน้อยกว่าวิธีการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง และวิธีการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีผลต่อการปรับพฤติกรรมการเรียน วิชาเครื่องเสียง ด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวกของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 อยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ด้านที่มีผลต่อการปรับพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างสูงสุด คือ ด้านการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ดังนั้นครูผู้สอนควรใช้วิธีการเสริมแรงโดยการให้คะแนนพิเศษเมื่อนักเรียนปฏิบัติงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดในการปรับพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน
- วันดี จูเปี่ยม. (2554) . การศึกษาผลของการใช้แรงเสริมทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกรที่มีต่อพฤติกรรม
ความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3/5.กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม.
- คู่มือการปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสู่การวิจัยในชั้นเรียน . (2550). กรุงเทพมหานคร :
ศูนย์จัดการความรู้ สพม. 42.